

Więcej władzy w ręce ludu

Autor tekstu: **Zdzisław Gromada**

W lipcu 1981 roku Jacek Fedorowicz występując dla uczestników manifestacji SOLIDARNOSCI na Rondzie w Warszawie, mając na uwadze system polityczny, dał dobrą radę: **"Kochani – ściągać należy od prymusów a nie od przeciętniaków czy dwójkowiczów"**. Mam żal do ojców naszego systemu politycznego o to, że nie skorzystali z dobrej rady Jacka. Dlaczego nie wprowadzili u nas demokracji z ordynacją większościową jak w USA czy Wielkiej Brytanii bądź demokracji bezpośredniej jak w Szwajcarii? Wszak to są polityczni i ekonomiczni globalni prymusi. Bezrobocie w tych krajach wynosi ok. 5%, a średnie wynagrodzenie jest większe ok. 10 razy niż w Polsce. Dlaczego zafundowali nam demokrację z systemem proporcjonalnym, w którym nadmierną rolę odgrywa populizm, demagogia i wodzowskie ambicje przywódców ugrupowań politycznych? Po 16 latach funkcjonowania tego systemu mamy wyjątkowy teatr polityczny oraz, jak na standardy europejskie, wyjątkowo wysokie bezrobocie i wyjątkowo niskie dochody osobiste.

Szwajcaria - rządy ludu

Szwajcaria kojarzy nam się z górami, czekoladą, zegarkami i bankami. Zdanie samych Szwajcarów jest nieco inne. Amerykański socjolog, Carol Schmid, przeprowadził wśród nich sondaż, w którym mieli udzielić dowolnej odpowiedzi na pytanie, co jest dla nich powodem do dumy. Niektórzy mówili, że piękne góry, inni, że dobrobyt, jednak zdecydowana większość – 70 procent – była zaskakująco jednomyślna: system polityczny. Szwajcaria to wielokulturowy, wielojęzyczny, górzysty, pozbawiony bogactw naturalnych i urodzajnej ziemi kraj. Szwajcarzy dla rozwiązywania swoich spraw publicznych stosują referenda. Pierwsze przeprowadzono 6.6.1848 r. Od tego czasu referenda to podstawowy i stały element polityczny w Szwajcarii. Każdego roku odbywa się w tym kraju od 1 do 7 ogólnokrajowych referendów. Do roku 2020 ustalono, że w Szwajcarii będą organizowane obligatoryjnie 4 ogólnokrajowe referenda rocznie.

Ogólnokrajowe referendum w Szwajcarii może dotyczyć trzech różnych zagadnień publicznych:

1. Referenda obligatoryjne dotyczące spraw Konstytucji oraz umów międzynarodowych.
2. Referenda fakultatywne polegające na zatwierdzeniu bądź odrzuceniu uchwalonych przez parlament aktów prawnych. Referendum takie organizuje się, kiedy 50 tysięcy obywateli o czynnych prawach wyborczych zgłosi taki wniosek w okresie 100 dni od jego opublikowania.
3. Referenda fakultatywne nt. ustawowych inicjatyw społecznych (ludowych). Pozwalają one obywatelom poddać pod powszechne głosowanie propozycje wszelkich modyfikacji federalnego prawa. Warunkiem koniecznym i wystarczającym przeprowadzenia takiego referendum jest zebranie pod wnioskiem 100 tysięcy podpisów obywateli o czynnych prawach wyborczych.

Kampania referendalna istotnie różni się od znanych u nas kampanii wyborczych. Nie liczy się wygląd, głoszone hasła, pochodzenie czy zachowanie się dziadka w czasie II wojny światowej. Liczą się wyłącznie merytoryczne argumenty za i przeciw danemu rozwiązaniu. **Wynik referendum ma w Szwajcarii moc wiążącą niezależnie od frekwencji. Przyjęto słusznie, że obywatelowi, który nie bierze udziału w głosowaniu jest obojętne, który wariant rozwiązania będzie obowiązujący!**

Od połowy XIX wieku kiedy wprowadzono obecne rozwiązania ustrojowe, Szwajcaria przekształciła się z zacofanego, biednego narodu górali i rolników w społeczeństwo cieszące się niespotykanym w świecie dobrobytem. Życie polityczne należy tam do najbardziej uczciwych, przejrzystych i najmniej skorumpowanych na świecie.

Zastosujmy ten system w Polsce

Jeśli chcemy, by nasza ojczyzna „rosła w siłę a nam żyło się dostatniej” to musimy zgodzić się na wiele niepopularnych rozwiązań. Nasza „klasa polityczna” będąca w

permanentnym stanie walki „przedwyborczej” nie może, nie potrafi podejmować niepopularnych decyzji. Życie w kraju braku perspektyw, chorej służby zdrowia, biedy, bezrobocia, dziurawych dróg, pomazanych elewacji jest na dłuższą metę nie do zniesienia. Nasz **Lech I** na początku swojej kadencji rzucił hasło: „Zbudujmy drugą Japonię”. Nic z tego nie wyszło. Byłbym dozgonnie wdzięczny naszemu **Lechowi II** gdyby poparł ideę „budowy drugiej Szwajcarii” i spowodował wprowadzenia takich zmian legislacyjnych, które oddałyby realną władzę w ręce ludu. Obecne reguły prawne nie dają takiej możliwości. Przykładem nieskuteczności obecnych uregulowań prawnych dotyczących referendów są np. wieloletnie, nieefektywne, zmagania zwolenników dobrej, anglosaskiej, ordynacji wyborczej JOW.

Podejmowanie błędnych decyzji to rzecz ludzka. Jedni uczą się i naprawiają swój błąd, a inni tego nie potrafią. Wykażmy światu, że Polacy należą do pierwszej grupy. Nasza obecna sytuacja przypomina tę sprzed 80 lat. Nasz Wielki Marszałek wezwał wówczas swoich wiernych towarzyszy „do walki z głównym złem państwa tj. panowaniem rozwydrzonych partii i stronnictw”. Niestety połała się krew, a poza tym nie mamy obecnie autorytetu tej miary co Marszałek. Spróbujmy reformować system pokojowo. Prymusem w naprawianiu błędów politycznych jest Szwajcaria. Skorzystajmy z jej przykładu.

*

Swoją wiedzę na temat systemu politycznego Szwajcarii oparłem m.in. na informacjach zawartych w Portalu Spraw Zagranicznych pt. *System polityczny Szwajcarii* oraz w publikacji Pawła Szczerowskiego pt. *Szwajcaria – rządy ludu*.

Zobacz także te strony:

[Szwajcarska nędza](#)

[Konstytucja Federalna Konfederacji Szwajcarskiej](#)

[Polactwa zmagania z kapitalizmem](#)

[Stowarzyszenie Neutrum w społeczeństwie obywatelskim](#)

[Trzecia Rzeczpospolita: przyczyny zawodu](#)

[Wyścig wielkich tygrysów](#)

[Zdzisław Gromada](#)

Współpracownik witryny Global.net.pl

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 22-05-2006)

[Oryginał..](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4798) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4798>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl